

ZAPIS GOVORA (S POPRAVKI) NA TED X UNIVERSITY OF MARIBOR 2015

Datum : 12. 05. 2015

Trajanje : 00:28:02

Avtorica : BOJANA KOS GRABAR – IRIS (roj. 08/1960, Murska Sobota)

Poklic : Ud raziskovalna sociologinja, socialna ekologinja, okoljska aktivistka

Družboslovna lekcija : DE-ANTROPOLOGIZIRAJMO UGODJE

Torej, me veseli! Ugodje je problem, o katerem na koncu mojega govora morebiti spoznamo, da še večji, kot se iz naslova zdi. Seveda sem pred svojim nastopom morala iti popiti kavico v najljubši mi lokal, kjer se počutim domače, in sem se za pomiritev stiske nahajala v okolju, ki ga poznam, kjer na videz poznajo mene.

Pri pripravljanju govora je bila moja največja dilema, kateri bo prvi stavek, s katerim vas naj naslovim. Innn ... ta je, prosim, da izklopite svoje mobilne sprejemnike. Ampak, ne ne .. to je samo šala! Vsekakor pa vem, da se študenti, ki prihajate v Maribor, vozite po avtocestah, kjer se na določenih odsekih nenadoma znajdete v komunikacijski tišini, v vaših mobilnikih zazveni praznina in se počutite kot odrezani od vsega, od sveta izgubljene v temi tunela ... Zaradi teh občutij si verjetno zlahka zamišljate, da je bil čas študija prej verjetno zelo, zelo dolgočasen in nekreativen, ker take komunikacije ni bilo in ni bila mogoča. Mobilniki, internet, wi-fi, vse to je kot nekak paket, ki ga lahko kupimo enako kot vodno posteljo, hladilnik, se priklopite na video-komunikacijsko omrežje in se povsod pravzaprav počutite, kot da vseh 7+ milijard ljudi živi nekako v vaši soseščini. Točno, tako ni bilo vedno. Ob tem, vam sinhrona, interaktivna komunikabilnost daje občutek optimizma, da je napredek vsemogoč, da je mogoč s hitro prenosljivostjo informacij, z brkljanjem po internetu. Resnica je, da ni bilo vedno tako zlahka.

Še pred 20 leti, recimo, smo se spomladi, 26. aprila, zbrali v Mestnem parku v Mariboru, kjer se dandanes družite na zelo sproščene načine in se dogajajo masovna kulturna druženja z umetniškimi dogajanji. Torej še pred manj kot 20 leti smo se na promenadi parka zbrali, da bi spomnili na enega najbolj žalostnih dogodkov, ki se je zgodil še deset let prej, leta 1986. To je bila jedrska katastrofa v energetski centrali za proizvodnjo elektrike v Černobilu, Ukrajina. Zgodila se je, ker bi naj na svojem delovnem mestu en človek nehote zadremal. Ob obletnici te katastrofe se nas je v parku zbralo približno 16 nastopajočih in obiskovalcev skupaj, z enim pogojem druženja, da nismo smeli stopati po zelenici. Černobil je kot Fukušima sedaj ... za vas, študente, ... nekako, upam, da vsaj spremljate poročila. Ne vem, če

vam je o posledicah Černobila kdorkoli povedal, morda vaši starši ali učitelji, da smo po radijskih in TV sprejemnikih nenehno bili obveščani o meritvah stopenj radioaktivnosti v zraku, prepovedano oz. odsvetovano je bilo nabiranje gob, merili so radioaktivnost v mleku planšarskih krav. Dandanes, če jedrski nesreči primerjamo v sodobnosti, in ne vem, ali spremljate take informacije, upam, da, na kalifornijske obale naplavlja visoko radioaktivne mrtve tune.

Torej, 7+ milijard ljudi je 2x toliko kot takrat, ko sem bila rojena jaz. Torej, če samo poenostavim tako število Zemljanov, čemur nekateri zelo nasprotujejo, češ, prostora je še vedno dovolj, zato ni politično korektno predpisovati ljudem, paru, koliko otrok bi naj imeli. Pravzaprav pa je tako, da 7+ milijard ljudi hkrati, s tem, ko le živimo, izdihuje tudi 2x več CO₂ v zrak kot pred 55 leti. Samoumevno je, da dihamo. Čisto preprosto! A, če k temu prištejemo vse tiste emisije, ves tisti CO₂, še kakšne druge, dosti hujše zadeve spojin v okolju z industrijskimi emisijami vred, je to verjetno dosti, dosti večja številka kot volumni CO₂, ki ga tudi mi v tem prostoru naravno izdihujemo. Torej, težava je v tem, da so spontane kemijske reakcije že samo v zraku, fizikalno glede na prosto obstoječe elemente, popolnoma drugačne kot so bile nekoč, pred Černobilom, pred Fukušimo in pred mnogimi, drugačnimi, namenski Hirošimami, Nagasakimi, načrtovanimi jedrskimi poizkusi, za katere sploh ne vemo, pred bombardiranjem, ko za totalno uničujoče rušenje uporabljajo oplemeniteni, rečejo mu oslabljeni radio-aktivni Uran.

Morda že čutite, da vas vodim iz navideznosti ugodja poslušalca z začetka. Opozorila sem vas, ampak, ali naj ostanemo optimistični!?

Torej, zadeva je sledeča. Če grem sedaj v taisti Mestni park, kjer pred 20 leti nismo smeli manifestirati in peti pesmic, saj nismo bili le govorniško, politično nastrojeni, sprehoditi se po zelenici s svojim psičkom Sončkom, tibetančkom, pravzaprav spet tvegam. Sončija ne smem spustiti s povodca, lahko mi pristopi nekdo v civilu, v običajni obleki, in moram plačati denarno kazen. Če povzamem; kot ljubiteljici živali mi grozi družbena sankcija, potemtakem ogrožam samo sebe. V tej antropologizaciji našega sveta torej ne omejujemo samo svoje neposredno okolje, ampak se naš optimizem, ki ga imenujemo družbeni napredek, razvoj, pravzaprav bazira na tem (6:35), da prisvajamo naravo in naravno okolje, ne to dvoje je treba zelo razlikovati, da imamo park, ampak imamo tudi eno divjo naravo, ki je malo bolj oddaljena od nas. Torej ta, to prisvajanje, ki ga raje poimenujem podrejanje, uničevanje narave, je tisto, kar sprotno najraje pozabljamo, ga zanemarjenega spregledamo, pa čeprav je to absurdno. Zelo hinavsko, če rečem preprosto, saj smo danes slišali že kake preproste besede, pa naj jo izrečem tudi jaz, da, zelo hinavsko ustvarjamo

globalni absurd, ko naravo, vso njeno raznoliko bogastvo, hkrati imenujemo kot vir »našega bogastva«, predpogoj »našega obstoja«, se torej ponašamo z izvori naravnih surovin kot z »nacionalnim bogastvom« itd. in (7:32) tako naprej.

Ali ste že kdaj pomislili, da, recimo, ugodje, ki ga čutite, sami ustvarjate, da si ga sami, v sebi pogojujete? Preden pridem do tega problema vas naj opozorim na družbeni fenomen, ki je še pred 30 leti, nekako v 80. prejšnjega stoletja in tisočletja, ko sem bila vaših let, vzbujal obč nezadovoljstvo in bil v medijih prikazovan kot kriminalno prestopništvo, »ekstremno delikventna zvrst« povzročanja gospodarske škode, oblika političnega terorizma. V Angliji so bili organizirani kot Animal Liberation Front, mladi in manj mladi, ki so v začetkih svojega delovanja samo sredi noči vdrli v laboratorije bio-kemičnih koncernov in iz laboratorijskih naprav in kletk osvobajali laboratorijske živalce. Tudi na objemalce dreves, angl. Tree hugging, bi vas opozorila, saj živimo v post-žledo-cenu, v podoživljanju šoka sunkovitega naravnega samo-uničenja gozdov megalomanskega obsega. Gibanje Tree hugging je znano že vsaj 100 let. Varuhi dreves, v spomin na ženske v Indiji pred vsaj 100 leti, so za vztrajne napore in protestne akcije očuvanja pragozda in obnavljanja gozdov, ki je primarni izvor našega dragega Kisika, leta 2004 dosegli svetovno priznanje. Wangari Mataai, agronominja in botanik v Keniji, žal že preminula, je takrat prejela Nobelovo nagrado za mir. Saj bi lahko pokazala njeno fotografijo, ampak pogledjte na seznam Nobelovih nagrajencev, in boste videli, kako krasna ženska je bila. Prejela je nagrado za mir, ampak je bila borka za ohranjanje afriškega pragozda.

Torej, 9:43, vrnimo se h kisiku, k mojemu vprašanju. Ali ste pomislili, da to ugodje 9:51, ki ga (...), ampak da je to ugodje pravzaprav posledica pomanjkanja kisika v vaših možganih? Kdo je pomislil kdaj na to, da je tisto čudežno blagodejno počutje, ko brskate po internetu, pravzaprav nekaj, kar ste sami sebi pogojili kot neke vrste profesionalno bolezen z računalniškim delom? Dihanje se prilagaja, karbi zdravniki morali verjetno natančno raziskati, kaj se dogaja medtem ko brskamo internet. Ne vem, če se tega lotevajo, upa, da čimprej, ampak, zadeva je taka, da to naše delo skupaj z družbenim napredkom, ki ga definiramo v skladu z nekimi tehnološkimi inovacijami, ki so radikalno vplivale na način našega razmišljanja, predvsem pa na načine, kako se pravilno gibamo, torej, definiranje družbenega razvoja vključuje inovacije, ki jih merimo celo v konjskih močeh, in sicer inovacija hitrosti premikanja, transportiranja, mobilnosti. Ampak nekaj je, tako definiranje vam tu nazorno prikažem. 11:26 Preprosto povedano. A, kaj je pri taki definiciji družbenega napredka pomanjkljivo, kaj tu manjka? Manjkamo mi. Manjkamo mi, zato ker v tej definiciji ne vključujemo in pozabljamo, da ne upoštevamo, da pri transportiranju, naši mobilnosti,

obstaja neka predispozicija, in sicer, to je omejevanje naše osebne svbode, telesne svobode gibanja. Telesna svoboda gibanja. 12:08 (...) V tej definiciji, iz te definicije lahko gremo v naš vsakdanjik. Trendi kažejo, da se najraje prevažamo v osebnih avtomobilih, na račun uporabe javnega prometa. Pri uporabi osebnih avtomobilov je potrebno ogromno nekih dodatnih aplikacij, če jim tako rečem, a očitno nam tista vožnja z avtom nudi eno takšno zadovoljstvo, ki je nenadomestljivo, ne glede na to, da se samo-opravičujemo, da pač želimo ali moramo prispeti na nek cilj v čimkrajšem možnem času. A menim, da gre tukaj za eno posebno obliko ugodja, adrenalinskega zadovoljstva, ko se tako vozimo po autocesti, menjavamobrzine, sklopko, bremzamo, vmes tudi telefoniramo, počnemo marsikaj. Šofiranju vzporedno, kar je v Sloveniji zelo opazno, je konjenišstvo eden priljubljenejših načinov udejstvovanja in celo skupinske rekreacije. Jahati konja v veliki skupini drvečih konjanikov. Torej, hitrost merimo, merimo sposobnost gibanja skozi prostor, v KM, z enoto konjske moči. Podobno kot vozimo avto, jahamo tudi konja. Sedenje v sedlu 13:49 spodbadanje konja, siljenje konja, da čim hitreje poskoči, da nas drveče ponese skozi zrak, čez drn in strn, zato, da ob tem čutimo tudi neko posebno vrsto sreče.

A tu se prične osrednji problem današnje družboslovne lekcije; tako kot so za avto predpisna nujna dovoljenja prometno dovoljenje, izpit Prve pomoči, potrebujemo za naše sedeže dobre prevleke, saj se med vožnjo potimo itd. Tudi za konja, ki ga izčrpujemo, dobessedno, z gonjenjem, medtem ko sedimo v sedlu na njem, potrebujemo dodatno opremo za nego po tekmi, treningu z njim. Konj je živo bitje, se poti, umazanija iz okolja se oprime njegovih dlak, kožuha, grive. V pojmovanju modernega jezdeca o dodatni opremi je osrednjega pomena pelerina, pokrivalo za konja. Z izračun KM na nekoliko drugačen način vam želim pokazati, da ponudbo »oblačil« za konje obvladuje izrazit trend. Napovedala sem družboslovno lekcijo; moja terenska raziskava trga ponudbe in potrošnje zvrsti pelerin je pokazala, da so masovno in prevladujoče uporabljane take, ki so izdelane iz sintetičnih tkanin. Sintetične tkanine so bile izdelane za naše ugodje. Ljudje smo gospodarji svojega telesa, ko se počutimo nelagodno se hitro preoblečemo, se stuširamo, zamenjamo oblačila, primerno priliki izberemo ustrezne barve, ampak žal, konj nima dveh rok, ima pa štiri noge. Konj je v uporabi pelerin popolnoma odvisen od svojega gospodarja. Odvisen je od tega, koliko ljubezni, rečeno romantično, pa vendar resnično, koliko talenta ima lastnik konja, koliko posluha zanj ne glede na svojo ambicijo posedovanja njemu dragega konja, ki mu plemeniti osebno zadovoljstvo. Konja po treningu obleče v sintetično pelerino, ga dobessedno zapne, zadeka kot kakšnega dojenčka, v najpogosteje uporabljano pelerino izdelano iz flisa. Tista dekleta, ki imate že dojenčka, ali ste fantje mladi očkoti, veste, da so oblačila iz flisa zelo

priljubljena za najmanjše. Lahko se jih vrže v pralni stroj, opere z ožemanjem, posuši, spet uporabi brez likanja. Če konj lahko, oprijemljivo prilegajočo, pa vendar njemu nadležno pelerino zgrize, strga, medtem ko se zaradi statične naelektrenosti drajsa ob drevo (16:45), ni težave, saj bomo za okroglih 30E kupili novo. Naj za primerjavo o realni vrednosti takega stroška vzpostavim paralelno proizvodni model pelerine za konja.

Organska varovalna pelerina za konja, DDPHC Art.reSet
 Čipka: Tina Koder
 Ob Svetovnem dnevu živali, 4/5. 10. 2014
 Dobrodelna licitacija: 130 E v prid
 Društva za varovanje konj, Orova vas pri Polzeli
 Foto: Boja.Iris KG

Povedala sem že nekaj o reševanju laboratorijskih živalih; predvidevate, da imam živali rada. Zato si zamislimo drugačno vrednostno shemo nege konj, konjevo moč preračunajmo drugače kot za ceno 30E. Preračunajmo jo, če je izdelana iz naravnih surovin. Sicer so izdelane tudi iz bombažnih vlaken, cene zanje so znatno višje, za volneno je treba plačati nekaj 100E. Predstavljam vam neindustrijsko, ročno izdelano pelerino, in zanjo uporabljene tekstilije. Je dvoplastna, sestavljena iz skoraj 4m² blaga, vrhnje je črni volneni kamgarn, tkanina iz vlaken česane strižne volne, in podloga sešita iz nebarvanega platna industrijske konoplje. Opravljenih je bilo vsaj 60h šivanja z neprofesionalnim šivalnim strojem in za izdelavo v pelerino obojestransko in simetrično všite dekoracije, ki so 2 x 4 lastovičk, ročno klekljane idrijske čipke, različnih velikosti iz lanene niti. Strošek nakupa tekstilij za pelerino je vsaj 80E, v seštevku s stroškom dela (...) posplošeno 18:13 . Če upoštevamo, da so uporabljeni 100% naravni materiali proizvedeni iz kmetijskih rastlin, platno industrijske konoplje, in tkanina iz strižne volne pridobljene z ovčerejo, bombažna nit za šivanje z mednarodnim ISO ECO-standard certifikatom testiranja ekološke neoporečnosti, ima v preseku izvora pričujočih naravnih surovin in razmer slovenske tekstilne industrije posebno sporočilno noto to, da so prav vsi štirje materiali uporabljeni v izdelavi naravne pelerine za konja iz uvoza. Nič ni slovensko!

Ovca mora zrasti na pašniku, biti ustrezno oskrbovana, ostrižena, volno je treba zbrati, dostaviti, opraviti postopke implementacije, torej čiščenja in obdelave, pri tem uporabiti ogromno količino drugih naravnih virov in surovin, zaključiti proizvodnjo v predilnici in

tkalnici. V Sloveniji sejemo industrijsko konopljo, a industrijsko platno še ne tkemo. Za gojenje bombaža na velikih površinah v Sloveniji sploh ni možnosti.!

V nadaljevanju dodajam nov motiv razlage. Preden zbistrite zavedenost v poslušno nelagodje, si opomorete v siceršnje razpoloženje in prenehajte dražiti z raznimi opozorili, naj razložim še eno dimenzijo problema antropologiziranja.

Pomislite, koliko je osebna občutljivost pomembna v dogajanjih, povezuje vaše ravnanje, obnašanje, odzivnost tudi v situacijah, ki so nelagodne. Konj vseh takih možnih reakcij in variabilnega odzivanja nima.

Primerjalno z občutljivostjo ljudi je, kako, o čem odločamo v izpolnjevanju in doseganju uživanja, kako užitek intenziviramo, kako senzibiliziramo, pogojujemo, dopolnjujemo svoja občutja, ki jih doživljamo in prepoznamo kot sprostitvev, osebno lagodje. Mladi si doma predvajate glazbo iz CD-jev, TV, ampak, ob tem si želite še direktne izkušnje glazbenega nastopa na odru, potrudite se videti in doživeti žive nastope istih glazbenikov, katerih glazba in videz so vam najljubši. Želite si doživetja enakega užitka neposredovano, kot izvorna izkušnja. Ko potujete in vas premaga domotožje, kupite potno karto za vrnitev domov, kjer se spet bolje počutite in zlahka pozabite na neprijetnosti, ki so vam domotožje zbujele. S kom se na družabnih omrežjih najraje spoprijateljite? S podobno mislečimi, s tistimi, ki vas razume, zagovarja, brani, ki vam zbuja brezbriznost, nezaskrbljenost, s katerimi se miselno in estetsko dopolnjujete; zaljublujete se, osvajate, zapeljujete, varate, lažete, kakorkoli pač!

Analogijo, kako je neposredovano občutenje doživetja pomembno za vsako živo bitje in tudi konja, uporabim pojasnitev primerjalnosti med čipko in konjem. Slednja je oziraje se na strukturo kopita in čipke še ustrežnejša, a ta ponazoritev bi v tem trenutku zakomplicirala razlago analogije v prid mojega poziva k deantropologiziranju.

O čipki, ki jo, predvidevam, da vsi poznate, predvsem dekleta, ki se rada oblačite v lepo perilo. Sedaj je o njej najpogosteje govora kot o zahtevni rokodelski veščini, prej smo jo občudovali kot obogateno industrijsko čipko na sijajnem in celo raztegljivem perilu Lisca. V čipkano perilo bi se naj oblekle za posebne priložnosti, s telesa ga naj ne bi sunkovito vlekli, niti slučajno ni dovoljeno, da neobvladljivo s strastjo. Brez razlik, poučeni smo spoštljivo in skrajno previdno ravnati z vsemi vrstami čipk.

A prav v tem odnosu je prikrita huda zmotnost, zlohorna kontradiktornost. Kako torej razmišljamo o dveh tako različnih »mikrosvetovih« 22:15 , o čipki in konju, a analogijo razlagam iz osebnih in neposrednih izkušenj. Čipka je tkanina, ki je od vseh najtrdnjša, nakompaktnejša zvrst, in z njo sploh ne bi morali rokovati v rokavicah, previdno, »bog ne daj«, da se je med ogledovanjem dotikamo. Njena vrednost izhaja iz dragocenosti

investiranja, debelina–tenkost niti in časa prepletanja. Čeprav jo najpogosteje opazujemo zastekljeno, zavarovano pred svetlobo, učena kljekljarica med delom vas bo opozarjala, da je prstne blazinice držati proč od tekoče niti, je v tem odnosu do materiala izražen dolgotrajen in trdoglav civilizacijski absurd človeškosti! Čipka je zaradi prepletenosti niti monolitna, najtrdnejša tkanina.

Kaj pa konj? Kako ravnamo in smo previdni s konjem? Z njimi pa tako, da ga uklenemo v železje in usnje, zategujemo jermenje okoli pljuč, ga jahamo, zadržujemo z vajetmi, ostro spodbadamo ob prebavnem trktu, udrihomo, drvimo, preskakujemo ovire, ko nam opomogoča občutek, da imamo krila, ... potem ga usmerimo nazaj k hlevu, razjašemo, jahači z več denarja ga prepustijo »konjskemu hlapcu«; mimogrede, le–ta pozna konja bolje kot lastnik–jahač, se z njim pogovorja in vsak dan z enako umerjenim spoštovanjem oskrbuje. Da, v Sloveniji je beseda hlapec spet v splošni uporabi. Lastnik po jahanju konja odstavi in ga prepusti, da lahko na skrb z njim pozabi. Hlapec konja razsedla, očisti, ga povede v box, vrata za njegovo zadnjico se zaprejo, zagozdijo, in s tem se konjeva svoboda konča.

Na fotografiji je krožni fitness za konje na hipodromu v primestni Kamnici. Tam domujejo tri jahalna društva, med njimi tam domujejo konji v lasti policije. Nastanitvene razmere za konje, vzdrževanje objektov in izraba sicer zavidljive naravne lokacije na robu zaščitenega območja izčrpavanja pitne vode za MOM mestni vodovod, so vredne posebne in ekološko kritične diskusije.

Velika večina domačih in športnih konj preživi dneve in noči izolirani v posamečnem hlevskem boxu s povprečno površino +/-3x3m. Izolirani so kot laboratorijske živalce namenjene doživljenjskemu eksperimentiranju karierističnega lastnika in neizkušenih, občasnih uporabnikov, nečustvenih trgovcev in nemilostnih znanstvenikov. Izoliramo konja zaradi človeškega namena in preprečujemo, mu onemogočimo izvorna doživetja iz druženja s pripadniki ene črede. Konji si ustvarijo svojo družino, ki je nikoli ne pozabijo. Razmnožujejo se selektivno. Z zmanjšano genetsko pestrostjo se pri njih, tako kot pri ljudeh npr. Downov sindrom, razvijejo genetska odstopanja, katerih posledica je, da žrebe takoj po rojstvu v mukah umira nekaj ur, a tudi dni.

Konju v boxu onemogočamo, da bi jačal svoj instinkt, svoja čutila, kar bi ga osrečevalo, ga naredilo voljnjšega v druženju, da v lasten prid uporablja voh, s katerim komunicira z vrstniki, v okolju in z ljudmi. Zaprte jim onemogočamo, da kot bitja svojske vrste obstajajo po pogojih lastne narave. To je kruta, redna, dnevno ponavljajoča se, vseprisotna, globalna praksa antropološkega družbenega sistema na planetu Zemlja.

Ne le, da je konj žival, ki je človeku skozi tisočletno znano zgodovino omogočila vse

zmagovite osvajalne vojne, pohode Aleksandra Makedonskega do Indije in vrnitev v Babilonijo, čeprav, v ponos mediteranske kulture in na srečo konj, so se Antični Grki z veliko ljubezni in spoštovanja, zelo predano ukvarjali s psihologijo konj in si ga prizadevali spoznavati v prefinjeni tenkočutnosti njegove sublimne odzivnosti v sožitju z ljudmi.

Torej! Mi, ljudje, pa dandanes z naravo tako! Tako ljubimo naravo!? Kako?! V odgovoru se naj vrnem k definiranju družbenega in tehnološkega razvoja. Tako, da si ugajamo, ko se zavalimo nekam, v nam najudobnejši kotic, se priklopimo na internetni server, uživamo v brkljanju po svetovnem digitalnem omrežju, se lahko pomenjukujemo z ostalimi antropocyper-centriki, sledimo lastnemu družbenemu ehoju in se v podaljških lastne eksistence antropologično ukvarjamo z razmišljanjem o možnostih, kako bomo skupaj z somišljeniki dojel kakšno novo zaroto, s katero si bomo povečali naše doživljajsko ugodje.

Zadnji stavek, katerega si boste, upam, zapomnili, naj bo, da vam iskreno želim lepo prihodnost.

Da boste imeli čim manj takšnih in drugačnih, predvsem manj globalnih skrbi, saj lokalno, na koncu koncev, še nadzorujemo razno razne procese in spremembe in ne vem, kaj vse.

Želim vam, da vas bo kdaj, sredi noči, zbudila in iz postelje vrgla resnično kakšna nora ideja, katero si boste želeli uresničiti, da si jo vsaj zapišete, in si boste kdaj kasneje, nato, drznili uresničiti kakšno dobro idejo. Na primer tako, da boste v dobro klimatskih pogojev, dobro našega podnebja, v dobro živalim, vsega živega, ne nazadnje za vaše lastno zdravje, pogasili Olimpijski ogenj v teku športnih iger in ga zmanjšali vsaj na velikost le goreče bakle.

Upam, da sem vas vsaj malo osrečila s to drugačno družboslovno lekcijo. Hvala.

Zapis po audiovideo kanalu : <https://www.youtube.com/watch?v=HE9DwPOyGAo>

[TEDx Talks](#)

Objavljeno je bilo 21. jul. 2015

7 + billions of Earth inhabitants are spontaneously exhaling at least 2 times as much of CO₂ as in 1960. Mobility trends in Slovenia indicate regular transporting by cars, because by using a public transport we are limited in time at reaching final destination fast enough. Is it really such a pleasure, pushing the clutch and brake all the time in miles long queues, in order to adapt to traffic? Is it truly such a delight, spurring a horse resolutely, when we are winding up- and down-hill or when we are vehemently tightening the reins, cracking the whip? Is our love to nature truly like this?

Environmental activist

This talk was given at a TEDx event using the TED conference format but independently organized by a local community. Learn more at <http://ted.com/tedx>

Bojana Kos Grabar – Iris

V Mariboru, 01.05.19 16:17:31